

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ז"ל

10 FONT (átlagosabb) 6 OLDAL TEL-AVIV, 1979 DEC. 31., HÉTFŐ 9568. szám

KORMÁNYHATÁROZAT ÉRTELMEBEN

ELON MORE KIÜRÍTÉSÉRE CSAK ÖT HÉT MULVA KERÜL SOR

A kormány jogtanácsosának javaslata ellenére döntött így a minisztertanács — Simon Peresz: „Izrael kormányának politikáját a Gus Emunim határozza meg”

A kormány tegnap heves vita után úgy döntött, hogy Elon More kiürítésére csak további öt hét múlva kerül sor, amikor a Kábir-hegyen — az új telephelyen — befejeződik a talajelőkészítő munkálatok. A kormány jogtanácsosa helytelenítette az újabb határidő biztosítását, a Demokrata Párt — Jádín miniszterelnök-helyettes pártja — miniszterei szintén ellene szavaztak.

A kormány tegnapi ülésén rendkívül heves vita volt Elon More áttelepítése ügyében. A határozati javaslat értelmében további öt héttel meghosszabbítják az áttelepítés határidejét, mert a Kábir-hegyen — az új telephelyen — még nem értek véget a talajelőkészítő munkálatok.

A kormány jogtanácsosa, az állami főügyész helytelennek minősítette a határozati javaslatot és azzal érvelt, hogy ha az arab földtulajdonosok ismét a Felső-bíróshoz fordulnak és tiltakozásukat fejezik ki a kormányhatározattal szemben,

nehéz lesz velük szemben érvelni, illetve megvédeni a kormány álláspontját.

A Demokrata Párt miniszterei szintén éles hangon keltek ki a határozati javaslat ellen, amelynek képtelenségét bizonygatták. A kormány szótöbbséggel mégis megszavazta azt, ami által további öt héttel elhalasztódik a probléma végleges megoldása.

A kormányhatározat bírálói a minisztertanács ülése után a többi között megjegyezték, hogy az Elon More telepesei, illetve mozgalmuk, a Gus Emunim vezérkarának tagjai, egyelőre még any nyit sem tettek meg, hogy kijelentették volna —

„végül is elhagyjuk a jelenlegi telephelyet és végrehajítjuk a kormány határozatát”.

A minisztertanács határozatának bírálói közül Simon Peresz, az ellenzék vezére ment a legmesszebbre. Tegnap délután kijelentette:

— Aggasztó a kormányhatározat, amely azt bizonyítja, hogy az izraeli minisztertanács politikáját valójában a Gus Emunim határozza meg!

Ezután azt is bírálta Peresz, hogy miközben a költségvetés korlátozásának politikája a hadsereg kiadásait is erősen érinti, a Kábir-hegyre

a hadsereg nagyteljesítményű óriás-helikopterei segítségével szállították a felszerelést, ami különféle megmondolásokra készíti az izraeli polgárt.

Druckman Kneszet-képviselő (Vallásos Nemzeti Párt), aki az utóbbi időben félhivatalos összekötő volt a kormány és a Gus Emunim titkársága között, tegnap este kijelentette, hogy az öt éves pót-határidő megszavazása lehe-

zőldművelésügyi miniszter gazdaságáról is tárgyalt. Mint ismeretes, közéleti bizottság vizsgálta felül a problémát — lehet-e a földművelésügyi miniszternek nagybirtoka? —, s arra a következtetésre jutott, hogy Sáronnak vagy a birtoktól kell megválnia, vagy a miniszteri tárcától.

Sáron hónapok óta halogatja a választ. Tegnap Begin miniszterelnök felhívta a figyelmét, hogy döntsön mielőbb ebben a kérdésben és határozatát hozza a kormány tudomására.

A kormány a jövő heti minisztertanácsra tárgyalni fogja a földművelésügyi miniszter birtokának ügyét. Remélhető, hogy Sáron addig állást foglal, illetve közli a kormánnyal a választ a közéleti bizottság jelentésével kapcsolatban.

A kormány tegnap Ariél Sáron

Árját Teheránba készül

Teherán (UPI). — Jászser Árját, a PFSz vezére, a jövő héten Irán fővárosába készül. Ez lesz az első látogatása az amerikai nagykövetség elfoglalása, illetve a túsok fogvatartása óta.

Mint ismeretes, Árját minden vonatkozásban helyesli az új teheráni rendszer USA-ellenes politikáját, és ezt számos nyilatkozatban fejtette ki az utóbbi hetekben.

Musztafa Rachnama sejk, a teheráni rendszer egyik fontos személyisége Libanonban járt, ott megbeszélte Árjátal látogatásának részleteit, és hazatérése után erről közvetlenül tájékoztatta Chomeini ajatollát, aki örömmel várja a terrorista vezért.

Jászser Árját azt üzent Chomeininek, hogy a PFSz katonai erejét az iráni ügy szolgálatába állítja, mert „mi, palesztinaiak, azonos ellenséggel szemben harcolunk, akár csak Chomeini ajatolla, s ennek a harcnak a részleteit akarom személyesen megbeszélni vele”.

MINDEN VALÓSZÍNŰSÉG SZERINT

MA MEGEGYEZNEK AZ EL AL DOLGOZÓI ÉS AZ IGAZGATÓSÁG

Az utóbbi 24 órában komoly előrehaladás mutatkozott az El Al dolgozóinak különböző üzemi bizottságai, illetve az igazgatóság közötti tárgyalások során, s a vállalat további tevékenysége lehetővé válik.

Az El Al üzemi bizottságai végül is hajlandóságot mutattak lemondani az utóbbi években megszerzett jogaikról, amelyek által kivételesen jó feltételek mellett dolgoztak és a fizetésük nagyon magas volt. Egyes ágazatokban 30–40 százalékkal keresnek a jövőben kevesebbet, de valamennyi El Al dolgozónak jóval kevesebb lesz a fizetése, mint a múltban.

Ezenkívül a dolgozók egyrésze távozik a vállalat kötelékéből. Ávrahám (Buma) Sávit, az igazgatótanács elnöke tegnap este kijelentette, hogy mindenekelőtt feloldozza a dolgozókat, hogy aki

csak teheti, saját jószántából hagyja abba a munkát. Reméli, hogy sokan élnek majd ezzel a lehetőséggel. Utána nagyon alapos tervet dolgoznak ki az elbocsátásokra. Most haterző dolgozója van a nemzeti légitársasági vállalatnak — a jövőben sokkal kisebb lesz a személyi állomány.

Sávit kijelentette még, hogy nem a megállapodás a legfontosabb. Ha a felek nem akarják betartani a megállapodást, annak egyes szakaszait, a megállapodás nem ér annyit, mint a papír, amelyre írták. Reméli, hogy az El Al valamennyi dolgozója együttműködik majd a vállalat egészé-

WEIZMAN SZERINT, IRÁN ÉS AFGANSZTÁN UTÁN

FOKOZOTT AMERIKAI JELENLÉTRE VAN SZÜKSÉG A KÖZEL-KELETEN

Ezer Weizman hadügyminiszter tegnap az amerikai tévé népszerű vasárnapi „Szemtől-szembe a nemzettel” című interjú-műsorában szerepelt és kifejtette, hogy az iráni, illetve az afganisztáni események után fokozott amerikai jelenlétre van szükség a Közel-Keleten.

Megismételte korábbi kijelentését, hogy Carter elnök jóindulatú érdeklődést mutat Izrael kértése iránt — ami az anyagi segítség összegének felemelését illeti —, s azt mondta, nem igaz, hogy az USA csak 2 milliárd és 200 millió dollárt folyósít Izraelnek, de hozzáfűzte:

— Nem biztos, hogy megkapjuk a kért teljes összeget — 3 milliárd és 400 millió dollárt —, de remélem, hogy az elnök felemeli a segítség összegét.

A hadügyminiszter befejezte amerikai küldetését és az éjjel haza indult.

KAMAL, AZ UJ AFGANISZTÁNI DIKTÁTOR:

»TÁMOGATJUK AZ IRÁNI ÉS A PAKISZTÁNI RENDSZERT«

Kamal elnök, Afganisztán új, az oroszok által hatalomra segített diktátora tegnap rádióbeszédet mondott és közölte, hogy országa támogatja az iráni és a pakisztáni rezsimet.

Korábban az iráni vezetők és a pakisztáni rendszer élén álló személyiségek is elítélték az oroszok afganisztáni beavatkozását és Kamal új rendszerét.

Nyugati hírgyűnkösek azt jelentik Kabulból, hogy Kamal csak a rádió útján szól a néphez, a tévében még nem szerepelt és személyesen sem jelent meg

egyetlen alkalommal sem. Lehet, hogy egyelőre orosz területen tartózkodik és csak a rezsim megerősödése után érkezik Kabulba.

Tokió (UPI). — A Szovjetunió diplomáciai úton közölte a japán kormánnyal, hogy csak átmenetinek tekintik a jelenlétét Afganisztánban. A magyarázat így hangzik:

— A korábbi afganisztáni rendszer ingatag volt és nem biztosította a béke megőrzésének zálogát. Ha majd megerősödik a jelenlegi rendszer, az biztosítékot jelent minden zavarkeltéssel szem-

ben a körzetben, és akkor a szovjet katonák hazatérnek Afganisztánból.

A moszkvai magyarázat lényege tehát, hogy a Kreml amerikai beavatkozásra számított Iránban és úgy hiszi, az afganisztáni agressziója — szomszédország lévén — eltéríti Washington az eredeti szándékától, tehát nem kerül sor a beavatkozásra részéről.

TITO ELNÖK
TAKARÉKOSSÁGRA
INT

Belgrád (Reuters). — Tito, Jugoszlávia 87 éves elnöke tegnap takarékosagra szólította fel országát. Kijelentette, hogy a világgazdaság nem tudja legyőzni az inflációt, amelynek következtében 1980-ban „össze kell húzni a nadrágszíjat” a jugoszlávoknak is.

1979-ben 30 százalékos volt Jugoszláviában az infláció.

A TEHERÁNI EGYETEMISTÁK:

»Nem kérünk Waldheim közvetítéséből!«

Teherán (UPI, Reuter). — A teheráni egyetemisták, akik két hónapja tartják őrizetben az amerikai túsokat, nem hajlandók kompromisszumra a kiszabadításuk ügyében. Mikor hírt vették, hogy dr. Kurt Waldheim, az UNO főtitkára közvetítésre készül ebben az ügyben, a szóvivőjük kijelentette:

— Nem kérünk Waldheim közvetítéséből!

A szóvivő az egyik nagy nyugat-európai hírgyűnkösek munkatársának telefon-interjúját adott, és megismételte az elutasító nyilatkozatot:

— Semmilyen tárgyalásra nem vagyunk hajlandók. Egyetlen feltételünk ismeretes. Az USA adja ki a sahot, aki bíróság előtt felel az általa elkövetett bűncselekményekért...

Végül még megjegyezte a szóvivő:

— Nem bízunk Waldheimben, mert ő csak a nagyhatalmak ér-

dekeit képviseli. Még soha nem jutott eszébe, hogy akárcsak átgondolná is az iráni szempontot.

UJ KIBUC A GÁLILBAN

MÁÁLÉ CVIÁ

Méltó keretek között ünnepele-tek meg a Gálilban Máálé Cviá kibuc megalakulását. Az új kibuc

ideiglenes otthonaikat, amelyek helyén később kőházak épülnek. Az avató ünnepségen Jákov

Cviá Lubetkin, a varsói gettó-lázadás egyik vezető tagjának emlékét örökíti meg.

A Kibuc Mouchád telepítési politikájának jegyében, a Közép-Gálilban létesült a kibuc. A legutóbbi időkben három kibucot alapítottak a környéken, a Máálé Cviá a negyedik.

Az új kibuc tagjai elfoglalták

Cur, a Kibuc Mouchád főtitkára, Jisráel König, a belügyminisztérium gálili irodájának főnöke, Ami Hárpáz, a Szocsnut gálili telepítési osztályának vezetője és mások mondtak beszédet. Utána a Kibuc Mouchád központi művészegyüttese adott műsort.

Felvételünk az új kibucban készült.

Mély gyászban jelentjük, hogy drágánk

BIRÓ HENRIK

Nagykároly — Herzlia

nincs többé.

Temetése ma délután 3.15-kor lesz a herzliai temetőben. Autóbusz indul 3 órakor a Hásáron u. 17-től.

GYÁSZOLJAK: FELESEGE, LÁNYA, VEJE, UNOKAI ÉS A CSALÁD

הרב משה יצחק רובינשטיין

MÉLY FAJDALOMMAL JELENTI
REITER KÁROLY ASZIR CION
az Erdélyi Cionista Szervezet v. elnöke
ELHUNYIAT ÉS OSZTOZIK A CSALÁD
MÉLY GYÁSZÁBAN

IDŐJÁRÁS

Viharos, esős időt jelez a Meteorológiai Intézet. Holnap bizonyos javulás várható

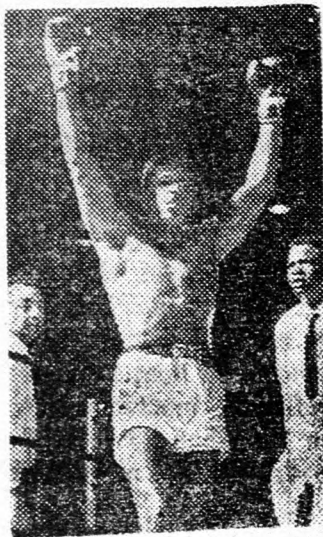
262 MILLIÓ LAKOSA VAN A SZOVJETUNIONAK

Moszkva (Reuter). — A Szovjetunión lakossága 262 millió 463 ezer lelket számlál, közölte a szovjet központi statisztikai hivatal az év elején megtartott népszámlálás adataira hivatkozva. A Szovjetunión lakossága az 1970-ben megtartott népszámlálás óta 20,7 millió lélekkel gyarapodott. A nép számlálás adataiból arra lehet következtetni, hogy a lakosság a városok felé tendál. Az elmúlt tíz évben a városok lakossága 136 millióról 164 millióra emelkedett, azaz míg 1970-ben az összlakosság 56 százaléka lakott városban, jelenleg ez az arány 62 százalék.

MUCHAMMAD ALI:

SZIVESEN ELJÖVÖK IZRAELBE, HA...

„Szívesen ellátogatok Izraelbe, de csak egy feltétellel: ha bizonyos politikai körök nem fejtnek

ki nyomást rám. Amikor meghívom a meghívást, tanácskoznai fogok embereimmel”. Ezt mondta szombaton este Muchammad Ali, alias Cassius Clay, aki három ízben volt ökölvívő világbajnok.

Muchammad Alit a „Mááriv” című estilap sportrovata választotta „az évtized sportolójának”, és ebből az alkalomból hívták meg Izraelbe.

Charlie Biton ismét összeütközésbe került a rendőrséggel

Piros fénybe hajtott és a megengedtnél gyorsabban — „Kneszet-képviselő vagyok, nekem nem csinálhat raportot”

Csak filmekben látható, drámai üldözés folyt szombaton a tel-avivi utcákon, egy magánautó után, amelyet Charlie Biton Kneszet-képviselő vezetett. Az üldözés mintegy 20 percen át tartott, s ezalatt Biton két ízben is igyekezett megszökni a rendőrség elől, a megengedtnél sokkal nagyobb sebességgel, veszélyes módon vezetve kocsiját; nem vette figyelembe a villanyrendőrt és piros fényben hajtott; a többi autót az út szélére kényszerítette és majdnem felborította a rendőrökcsőt.

Végül is Biton nem folytathatta útját, mert egy rendőrautó elébe állt. Az egyik szemtanú a következőképpen mesélte el a történetet:

— Szombaton délbén a Möszbim útkereszteződésnél Ámosz Zánzuri rendőr-örmester észrevett egy kék „Autobianchi” típusú magánautót, amely Or Jehuda irányából tartott Ludd felé, de a benne ülő sofőr nem viselte a biztonsági övet. Az örmester megállította az autót és közölte a sofőrrel, — akinek fején harisnyasapka volt, amely fél arcát eltakarta —, hogy vétséget követett el, mert nem kapcsolta be a biztonsági övet és kérte hajtási igazolványát. A sofőr egy zárt igazolványt vett elő, s anélkül, hogy azt felmutatta volna, így szólt: „Nem írhat nekem raportot, mert én Kneszet-képviselő vagyok és maga nem tudja a törvényeket”.

A sofőr már indulni is készült, amikor a rendőr szólt, hogy előbb felül akarja vizsgálni iratát. Erre az autó a legnagyobb gyorsasággal megindult és majdnem elgázolta a rendőrt. Zánzuri örmester autójával üldözni kezdte a magát nem igazoló sofőrt és rádióleadóján kérte a körzetben tartózkodó rendőrautókat, hogy esat lakozzanak az üldözéshez. A menekülő autó nagy sebességgel a Tájászim útra fordult és a következő útkereszteződésnél nem

vette figyelembe a villanyrendőrt, hanem piros fényben hajtott át. Innen, a La Guardia utcán át a Jicchák Száde útra fordult és majdnem felborított egy Mercedes típusú autót. Amikor azonban a Cinerama elé ért, a rendőr utólrta, kénytelen volt megállni, és most már hajlandónak mutatkozott felmutatni a Kneszet-tag-ságát igazoló iratát.

Az időközben odaérkező rendőrtiszt a hajtási igazolványát kérte, s ekkor Biton újra meg akart megszökni, de egy másik rendőrautó útját állta. Biton kiabálva támadt a rendőrökre:

— Nem engedem, hogy raportot írjanak nekem, s nem adom oda a jogosítványomat sem!

Más választásuk nem lévén, a rendőrök tovább engedték Bitont, de feljelentést tettek ellene s négy kihágással vádolják:

★ Biztonsági öv nélküli utazásal;

- ★ Piros fénybe való áthajtással;
- ★ Óvatlan vezetéssel;
- ★ Hajtási jogosítványa bemutatása megtagadásával a rendőr követelésére.

Charlie Biton tegnap így reagált az ellene felhozott vádakra:

— Valóban megállítottak a Cineramánál, de az összes többi vád pont légből kapott. A rendőr jelezte, hogy álljak meg az út szélén, és én így tettem. Odszaladt hozzám, erőszakkal ki akarta nyitni kocsim ajtaját és kiabálni kezdett. Igaz, hogy nem mutatam fel neki hajtási jogosítványomat, de csak azért, mert ordított rám.

MA ÁLTALÁNOS SZTRAJK OFÁKIMBAN

A Nyugat-Negevben lévő Ofákim városkában ma általános sztrájkot hirdettek meg, amely megbénítja a városka nevelési intézményeit, valamint ipari és kereskedelmi üzemeit.

A helyi tanács közölte, hogy az általános munkabeszünetést azért hirdették meg, hogy ilymódon tiltakozzanak 200 textilszakmában dolgozó munkás és mintegy 100 szolgáltatási dolgozó elbocsátása ellen.

Meghalt Reiter Károly

Kfár Szabán 87 éves korában meghalt Reiter Károly, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség utolsó országos elnöke. Egy darab romániai zsidó történelem száll vele sírba.

A Cionista Szervezetnek, amelyet Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetségnek neveztek, dr. Fischer Tivadar volt az első elnöke. Fischer Tivadar alkotmányozó elnöknek nevezhető, ő szerkesztette a szervezet alapszabályát. A második elnök dr. Fischer József volt. Tulajdonképpen az ő elnöksége alatt nőtt nagyra az erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség. Az első két elnököt a temesváriak bohém elnökének neveztek, mert keveset törődtek az adminisztrációval, inkább a kultúrionizmus érdekelte őket. Emiatt helyezték át a Központot Kolozsvárról Temesvárra. Ezt az áthelyezést a Világszervezet is támogatta, mert jobban érdekelte őket az adminisztráció, „a szervezőítés”, a „pontos elszámolás”, mint a szellemi tevékenység.

A harmadik elnök Vermes Ernő gyári igazgató volt. aki valóban beváltotta a hozzá fűzött reményeket, mert a Keren Kájemet és a Keren Hájeszod bevételei ugrásszerűen növekedtek.

Ezt az örökséget vette át a negyedik elnök, — Reiter Károly.

Az ő jelleméből, adottságaiból, minden vitát kiegyenlítő természetéből fakadt, hogy megferemtődött a két felfogás közötti szintézis. Az ő idejében és részben az ő kezdeményezésére, de mindenesetre az ő lelkes támogatásával alakultak a hácsará-telepek, adtak ki könyveket, rendeztek szemináriumokat, kultúrelőadásokat országwide. Mindezt anélkül, hogy az „adminisztráció”, „pénzügyítés” elhanyagolódott volna. Ő teremtett kapcsolatot a régi cionista szervezettel és részben neki volt köszönhető, hogy a dél-erdélyi zsidókat nem deportálták. Mindezeket egybevetve, nem túlzás azt állítani, hogy ő volt az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség legnagyobb elnöke.

E rövid nekrológ keretei nem engedik meg, hogy részletes életrajzot írjunk róla. Mégis megemlítiük, hogy az első világháborúban tűzértiszt volt, orosz hadifogságba került, ahonnan gyalog megszökött. Emiatt kapta meg a Vaszkorona Rend első osztályát, ami méltóságos címmel járt.

A kommunista rendszerben kémkedéssel vádolták és 15 évi börtönrre ítélték. Ebből letöltött öt évet, majd alijázott. A hajdan dús gazdag nagykereskedő és gyáros, Izraelben, szerényen dolgozott, szinte 80 éves koráig, anélkül, hogy rendkívüli érdemeiért elismerést, támogatást kért, vagy kapott volna.

A 87. születésnapján halt meg. Gyászolják felesége, Reiter Ilonka, aki az erdélyi WIZO országos ügyvezető elnöke volt és jelenleg is a WIZO világszervezet végrehajtó bizottságának tagja, továbbá gyermekei, unokái és dédunokái.

Es gyászolják barátai és közeli munkatársai, a még megmaradt romániai cionista veteránok és az egész volt erdélyi zsidóság.

Dr. ROSENFELD SÁNDOR

Lansky újra Izraelbe készül

„Mi lesz, ha egy szép napon megérkezem a Ben Gurion repülőterre?” — ezt kérdezte Méir Lansky, miután ügyvédje közölte vele, hogy az izraeli belügyminiszter újra elhalasztotta a választás kérésére, hogy látogatást tehessen Izraelben.

Jorám Schafel izraeli ügyvéd közölte a Miami Beachban tartózkodó Lanskyvel, hogy találkozott dr. Burg belügyminiszterrel, aki kijelentette, hogy a belügyminisztériumnak nincs elvi kifogása Lansky látogatása ellen, de „különböző tényezők” ellenzik azt, mert az „nem teremtene jó légkört.”

„Értem a helyzetet” — mondta Méir Lansky, akit annak idején az amerikai maffia egyik vezetőjének tartottak. Lansky hozzátette még: „Valahányszor kéresem tárgyalásának időpontja közeledik azt mindig halogatják és igyekeznek elgáncsolni.”

Mint ismeretes, Lansky mintegy 10 évvel ezelőtt érkezett először az országba és 11 hónapon át a herzliai Accadia szállodában lakott, miközben izraeli állampolgárságot kért. Az amerikai hatóságok nyomására, akik kiadatását követelték, dr. Burg ugy határozott, hogy kiutasítja Lanskyt az országból. Az amerikai zsidó a Felsőbíróshoz fordult tartózkodási engedélye meg hosszabbítása ügyében, de Gávriel Bach államügyész előadta, hogy Lansky büntetett előélete miatt „veszélyt jelent a nagyközönség számára.” Ezt az érvelést a Felsőbíróshoz elfogadta és 1971-ben Lansky elhagyta Izraelét. Peruba, Svájcba, majd Argentínába igyekezett jutni, de mi kor ez nem járt sikerrel visszafért Miamiába, ahol az FBI ügynökei letartóztatták, de később kiengedték.

Lansky most újra az országba akar jönni, mert mint mondotta: „Halálom előtt szeretnék még egyszer Izraelben látogatást tenni.”

MEGHALT HÁCKEL „IS KÁSZIT”

Jechezkel Weinstein, akit mindenki csak „Cháckel Is-Kászit” néven ismert, Tel Avivban, 74 éves korában elhunyt.

Cháckel a régi, kis Tel Aviv és az izraeli bohémvilág egyik ismert alakja s a Dizengoffon lévő híres Kászit kávéház tulajdonosa volt, s innen nyerte becenevét. A Galiciliában született Cháckel a 40-es években alijázott és liftboyként kezdte karrierjét, majd összegyűjtött pénzen megvásárolta a Kászit kávéházat, mely évtizedeken át az izraeli művészek és bohémvilág legkedveltebb találkozó-helyévé vált. Cháckel az izraeli művészek őszinte mecénása volt.

RÖVID HIREK

● Zvulun Hammer közoktatási miniszter ösztöndíj-alap felállítását kezdeményezte magánóvodákba járó, rászoruló gyermekek részére. A határozatot az tette indokoltá, hogy a magánóvodák felemelték tandíjait.

● Cion Jászur, Jeruzsálem melletti Tárom-mosáv tagja, két héttel ezelőtt eltűnt és azóta nyoma veszett. Jászur, aki nős és két gyermek apja, a faluban lévő magpörkölő üzem tulajdonosa, akinek már hosszabb idő óta nézeteltérése van a Hápoel Hámizráchihoz tartozó mosáv tanácsával, s arról panaszkodott, hogy káros megkülönböztetésben részesítik s emiatt nem kap látkást. Jászurt utoljára a tel-avivi Szochnut épülete előtt látták, ahol táblával a kezében tüntetett.

● Az ország pénzügyi intézményeiben az idén 34.500 tisztviselő dolgozik, 6000-rel több, mint négy évvel ezelőtt. Ez derül ki a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett adatokból. A Kneszet pénzügyi bizottsága legutóbbi ülésén aggodalmát fejezte ki a fentiek felett és felszólította a bankokat, biztosító vállalatokat és más pénzügyi intézményeket, hogy 1981. április 1-ig állítsák le új dolgozók felvételét.

● Michál Kálmánovics 10 hónapos csecsemő pénteken éjjel meghalt a Rámlá melletti Ben Nun faluban, a lakás kályhájából kiáramló gáz következtében. A szerencsétlenül járt csecsemő nagy néneje, egy katonalány, aki vigyázott rá, szintén gázmérgezést kapott és eszméletlenül találták, de még idejében kórházba szállították és megmentették az életnek.

● A maga nemében egyedülálló ítéletet hozott a haifai rabbinikus bíróság, amikor érvénytelenítette egy házaspár 25 éve fennálló frigyét, miután a férj bebizonyította, hogy nem volt zsidó, amikor nőült. Az asszony nem akart vádlólevelet adni, de a férj tanakkal bizonyította, hogy édesanyja nem volt zsidó és keresztény temetőben van eltemetve. A férfi az ítélet nyomán újra nőlenniék számít, ugyanakkor azonban vagyonát meg kell osztania volt feleségével és tartásdíj fizetésére is kötelezték.

● A tel-avivi törvényszékhez vádiratot nyújtottak be egy 43 éves tel-avivi férfi ellen, akit azal gyanúsítanak, hogy nemi kapcsolatot folytatott nagyobbik lányával, és erkölestelen merényletet követett el két kisebbik lánya ellen. A vádirat szerint a férfi megerőszkolta 16 éves lányát, aki állapotos lett és magzatelhajtást kellett rajta végrehajtani. Tíz és nyolc éves lányai ellen is erkölestelen merényletet követett el többibben. A férfit még augusztusban letartóztatták, de a tel-avivi járásbíróshoz 20.000 font óvadék ellenében szabadlábra helyezte.

● Szombaton megnyílt a sí-szezon a Cheronon. Több, mint két ezer látogató kereste fel a helyet, közöttük mintegy 500 tapasztaltabb síelő az ország minden részéből.

● Hatalmas tűz ütött ki szombaton a jeruzsálemi völgyben lévő üdülő-központban és a kárt több, mint kétfélmillió fontra becsülik. A tűz kitorése idején — amelyet valószínűleg rövidzárlat okozott — a tel-avivi cserkészmozgalom 70 fiatalja tartózkodott ott, akiknek azonban sikerült kimenekülniök.

A hat autóval kitérő tüzoltók megakadályozták a tűz továbbterjedését.

A múlt héten, annak ellenére, hogy viharos, esős időjárás volt, csökkent a közúti balesetekben szerencsétlenül jártak és sebesültek száma. A hét folyamán 64 baleset történt, melyben 114-en sebesültek meg, köztük 35 gyalogjáró. Hat ember életét veszítette, míg az ezt megelőző héten 15 volt a halálos baleset szenvedettek száma.

● Az év első tíz hónapjában 55 százalékkal emelkedett Izrael kereskedelmi deficitje, a múlt év hasonló időszakához viszonyítva. A januártól novemberig terjedő időszakban az import értéke 6,7 milliárd dollár, az exporté 3,8 milliárd dollár volt. A deficit abból ered, hogy a fenti időszakban az import 31 százalékkal emelkedett, míg az export csak 17 százalékkal. A jelentésből kiderül, hogy 1,1 milliárd dollárt adtak ki üzemanvagra és 77 százalékkal emelkedett az importált személyautók száma.

● Holnaptól kezdve 29 százalékkal drágul az úgynevezett „védeget lakások” házbéré. Ez az emelés még tavalyról ered és nem az, amelyet a gazdasági kabinet néhány héttel ezelőtt elhatározott, és amely csak néhány hónap múlva lép életbe.

● Két rendőrfiszret léptettek elő Tel Avivban: Jorám Wiener alezredes és Mose Návon százados lett. A 44 éves Wiener 1959. óta, míg az 52 éves Návon 1954. óta teljesít szolgálatot a rendőrség kötelékében.

● Rendőrök, akik egy kiriatonoi lakásban házkutatást tartottak, kósbítószeret keresve, szűkött be egyencere bukkantak. Egy 18 éves fiatallemberről van szó, aki nem-reiben meeszköött a Micpe Jám zárt intézetből. Vele együtt még két fiatallembert is előállítottak, miután hasist találtak a lakásban. Ugyanott számos telefonnérmere bukkantak, amelyet valószínűleg loptak.

ZÖLD FENY

PARIZS. — Az 1982-ben sora kerülő franciaországi elnökválasztások már most nagy politikai megrázkódtatásokat okoznak. A francia szocialista párton belül a szakadás jelei mutatkoztak, mert az egyik fiatal vezető aktivista, Michel Rocard, szintén bejelentette, hogy jelöltetni akarja magát, holott a szocialisták természetes jelöltje Francois Mitterand. A párton belül azonban Rocardot híveinek jelentős tábora támogatja. Különösen az ifjuság körében népszerű. A szakadás megakadályozására Mitterand, a francia szocialista párt főtitkára kijelentette, hogy nem ellenzi Rocard jelölését. A vita április óta tart, amikor Rocard lovagiasan közölte, hogy csak abban az esetben jelölteti magát, ha Mitterandnak ez ellen nincs kifogása. Mitterand mostanig tündökött a válaszon és a napokban sajtóterkezet leten jelentette ki, hogy a szocialista párt bármely tagjának jogában áll jelöltetni magát az állam elnöki tisztségre. És ő maga mindenképp felold bármilyen személtves kötelezettsége alól a pártfőtitkárral szemben. Az egyetlen feltétel, hogy az önmagát jelölő párttag hűségesen ragaszkodjon a francia szocialista párt politikai vonalához.

APRÓHIRDETÉSEK

● „PEER” TAKARITÁS, polish és regisztrált, kedvező árak, — azonnali. Telefon 03-73954, 03-271861.

VOLT NEKÜNK EGY ESZTENDŐNK!

A statisztikai hivatal nemhivatalos közlönye. Szerkeszti: Tabák László

CSERÉLJÜNK-E ESZTENDŐT?

Ez a kérdés minden év utolsó napján felmerül bennem: érdemes-e felcserélni a régi, megszokott esztendőt egy ismeretlen újjal?

Az igaz ugyan, az elmúlt esztendőben sok olyan esemény történt, amely kétségtelenül indokolja, hogy határozottan és végleg megváltjunk tőle. Februárban nyújtotta be Ehrlich az infláció megfékezésére vonatkozó programot, amelynek a következményeiről csak önmagunk megfékezésével beszélhetünk nyomdaképesen.

Augusztusban Chomeini felszólította az arabokat: mindegyik öntsön egy veder vizet Izraelre, hogy újabban özvívvel pusztítsák el a cionista országot. A népek hadtörténetében egyedülálló zseniális stratégiai gondolat nem válhatott valóssá, mert az arabok túlságosan fárasztónak találták a megoldást, de Chomeini felhívásából mégis arra kellett következtetnünk, hogy a szent ember pikkel ránk. Érzékeny zsidó lelkünk fájdalmasan reagált e számunkra oly szokatlan jelenségre. Januárban szökött meg a rámlói börtönből 8 veszélyes rablógyilkos, akit a rendőrség szinte

teljes létszámban hetekig kergetett, — miközben a többi rabló megfelelő körülmények között végezhette időt és nyugalmat követelő felelősségteljes kasszafürrő munkáját.

Májusban El-Aris átadásával megkezdődött a Szináj kiűrtése, amelynek során katonáink sikeresen megküzdöttek Neot Szináj telepeseivel, akik rosszalották azt, hogy zöldségekertjük egyiptomi fenntartás alá kerül.

Mindezek aipján azt mondhatnám: legfőbb ideje elcserélni ezt a vacak 1979-es esztendőt egy vadonatújval. Ha lehet, akkor azonnal!

Az elfogultság azonban a legnagyobb bűn, amit újságíró elkövet. Az igazság az, hogy nagyon sok jó dolog is történt velünk 1979-ben.

Első ízben lobogott izraeli zászló a Csatornán áthaladó hajón és Egyiptom elnöke tisztelgett előtte.

A Libanon felett lezajlott légitámadás során a szíriaiak öt lezuhant repülőgépként árán meggyőződhetek arról, hogy az izraeli légihaderő ma is olyan, amilyen-

nek mindig ismertük.

Az elmúlt esztendőben nyerte meg Izrael másodjában is az Eurovision versenyt s a világ még sokáig énekelte a mi Hallelujáinkat.

Igaz, az elmúlt évben is felénk dobáltak néhány követ az UNO szószeréről, de nem mindegyik talált. Sőt olyan is akadt, amely a dobogó fejére esett vissza.

Nem minden gyerek verte meg a múlt évben a tanítóját és nem minden tanító ment el biztosítási ügynöknek.

Nem minden politikusunk és tábornokunk fecségette ki az elmúlt esztendőben államtitkokat, s akik megtették, azok sem mondták el valamennyit.

Nem minden grúziai kivándor-

ló maradt le áruló módon Bécsben, hogy Amerikát tegye boldoggá.

Több újdonsült nagypapa ismerősöm esküvel állítja, hogy soha sem születtek olyan szép unokák ebben az országban, mint éppen 1979-ben!

Miért zsidnánk tehát igazságtalanul egy olyan esztendőt, amelyben valamennyien fiatalabbak, szebbek és talán jobbak is voltunk, mint amilyenek a következő évben leszünk.

Nem bánom, cseréljünk esztendőt, ha már ez a szokás, de ne búcsúzzunk a régivel rossz szájzettel, mint egy megunt szeretőtől, hanem mint olyantól, akit szívesen megtartanánk az új kedves mellett.

Hurwitz: — Csodálkozni fogtok, milyen magasra fellendítem ezt a masinát, csak Mesel tolja meg egy kicsit, amíg beindul a motor.

Megkérdeztük olvasóinkat

Mit várnak az Uj Kelettől az 1980-as esztendőben

— Ime, az eddig befutott válaszok:

MENACHEM BEGIN: Nem kívánok részrehajlást, de több tárgyalogosságot, pártatlan, realista mérlegelést, elfogulatlan értékelést szeretnék felfedezni a képzőművészeti kiállításokról szóló cikkekben.

ANUAR SZADAT: Szeretném, ha az Uj Kelet arab nyelven is közölné politikai kommentárjait. Így nem kellene attól rettegnem naponta, hogy fordítóm esetleges pontatlansága miatt félreértem az izraeli közvélemény hangadó csoportját képviselő lap helyzetértékelését. Ha e javaslatom megvalósíthatatlan lenne, megtanulok magyarul.

JIMMY CARTER: Szeretném, ha ebben az esztendőben is az Uj Kelet mindvégig úgy beszélne rólam, mint Amerika elnökéről.

AULCEY PERRY, a világháru izraeli kosárlabdázó: What?

BRUNO KREISKY: Szeretném, ha az Uj Kelet 1980-ban nemcsak engem zsidóna le szünteletül, hanem Blau rabbit is, a Neturé Karta vezetőjét.

ART BUCHWALD, humorista: Nagy kár, hogy Izrael egyetlen vicclapja, az Uj Kelet, hozzáférhetetlen a világ angolnyelvű olvasói számára.

II. JÁNOS-PÁL pápa: Áldásomat küldöm e kiváló újságra, amely — akárcsak az egész izraeli saj-

tó —, olyan átéléssel tükrözi a Szentföld zürös hangulatát, mint annak idején Jeremiás próféta, a Sirámok mestere.

HENRY KISSINGER: Lapjuk hűséges olvasójaként vágyakozással gondolok vissza arra az időre, amikor az Uj Kelet pénteki számban legalább egy cikkirő hordott le a sárga földig. Búska vagyok rá, hogy Cyrus Vance távollóról sem tudja olyan kacskaringós káromlásokra ihletni az Uj Kelet munkatársait, mint amilyenekkel szerény személyemnek köszönhetően örvendeztettek meg a lap nagyrabcsüilt olvasóit. Jólesne nekem, ha időnként megemlékeznének arról, milyen jelentős mértékben járultam hozzá az új izraeli újságíró nemzedék keresetlen stílusának a kialakításához.

LÖRINCZE LAJOS nyelvész, a Budapesti Tudományos Akadémia tagja: Remélem, hogy az Uj Kelet munkatársai az új évben is készségesen segítségemre lesznek, ha Édes Anyanyelvünk című, rádión közvetített előadásorozatom során olyan problémára bukkanok, amelyet csak szakavatott felvilágosításuk igénybevételével remélhetek megoldani.

ROBÁG RENE: Az Uj Keletet elsősorban azért szeretem, mert a félbeszakítás veszélye nélkül beszélhetek szüntelen, amíg a férjem az újságot olvassa. Ennél többet a jövő évben sem várok ettől a rendkívül hasznos laptól.

★ HIREK ★

PETRÓLEUMOT TALÁLTAK ÁSDODBAN!

Az illetékes minisztérium szakemberei hosszas kutatás után nagy mennyiségű petróleumot találtak Ásdodban. Eppen amikor már fel hagytak minden reménnyel, egy magát megnevezni nem kívánó főfúró felfedte előttünk a lelőhelyet: Sivavicsék Amalmár földalatti raktárainak a helyét, amelyekben az áremelkedésre spekuláló benzinkúti kiszolgáló elrejtette a szorgalmas munkával összehalmozott tízezer literes készletét. Más feltételezett kőolaj-lelőhelyeken is folyik a kutatás.

HOFFMANN MESÉI

Hoffmann Izidor zenei cikkeket áruló nagykereskedő azt mesélte a házkutatást tartó vámosoknak: fogalma sincs arról, hogyan kerültek titkos raktárába az országba becsempesztett zenezekrények. — Hoffmann meséinek második előadására a bíróságon kerül sor.

AMERIKA A SARKÁRA ÁLL

Washington erélyesen tiltakozott Afganisztán szovjet megszállása ellen. Carter elnök utasította az USA moszkvai nagykövét, hogy közölje Gromiko külügyminiszterrel: amennyiben újabb szovjet megszállásra kerülne sor a világ bármely pontján, az Egyesült Államok erélyes ellenintézkedésekre kényszerül. Így, ha a Kubában állomásozó szovjet csapatok partraszállnának Floridában, az Egyesült Államok azonnal meg szüntetné a gabonaszállítást a Szovjetuniónak.

A nagykövet figyelmeztette Gromikót, hogy ebben az esetben az

orosok rendkívül nehéz helyzetbe kerülnének, mert maguknak kellene gondoskodniuk a tömegtelen gabona elszállításáról.

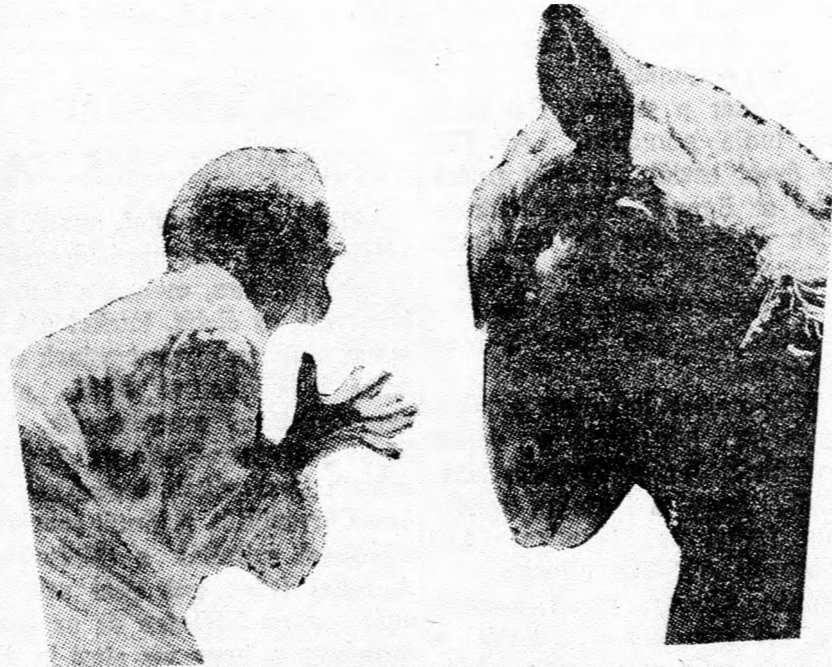
AZ ÉREM HARMADIK OLDALA

Smuel G. Leonidász tábornok, aki a Thermopyles-i szorosnál esett el (de aztán felkelt) könyvet írt az elvesztett csata előzményeiről. A jövő héten megjelenő emlékiratokról a szerző csak annyit árult el, „a lakásán spontán összeverődött újságíróknak”, hogy kollegáit illetően megcáfolatlan érvekkel bizonyítja: mindenki (más) felelős ezért a katonai kudarcért.

A spártai jellemként ismert S. G. Leonidász tábornok objektív-

tását dicséri, hogy nem kizárólag a saját országának a vezérkarát hibáztatja, amiért elverték rajta a port, hanem az érem másik oldalát is szemügyre veszi: elismeri, hogy megveretéséért bizonyos mértékben az ellenség is felelős.

A közismert papírárak miatt csak 300 oldalasra szabott könyv szűk keretei nem tették lehetővé a tábornoknak, hogy az érem harmadik oldalát is megvizsgálja, vagyis a vereségből ráharuló felelősség kérdését.

— Ön szerint, Csacsinszki úr, milyen volt az 1979-es esztendő?
— Közepes esztendő volt. Rosszabb, mint az előző, de jobb, mint a következő.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

Közlönyünk árát kénytelenek vagyunk felemelni, de kárpótlásul a jövőben jobb híreket találunk ki olvasóink számára.

ZSENIÁLIS IZRAELI KULPOLITIKÁT

sürgősen elcserélünk

JOBB FÖLDRAJZI FEKVÉSRE

Izraelben döbentem rá képességeimre

Knud Marit, a hosszútávfutás norvég világ bajnoknője nyilatkozik az Uj Keletnek

— Ön úgy robbant be a sportéletbe, mint egy meteor és mindenki megdöbent, amikor megnyerte a 42 kilométeres maratont az oslói világ bajnokságon. Azelőtt a nevé sem hallották szakörökben. Mivel foglalkozott, mielőtt benevezett a világ bajnokságra, mint távfutó?

— A „Lassan járj, tovább érsz” mozgalom oslói részlegének az elnöknője voltam. Távfutói képességeimre véletlenül döbentem rá.

— Hol kezdte és kik voltak az edzői?

— Tel Avívban készültem fel és több edzőm is volt. Javarészüket nem ismerem, mert nem mutatkoztak be, de edzési módszereik nagyon hatásosoknak bizonyultak.

— Biztos benne, hogy Izraelben talált olyan szerény edzőkre, akik a nevéket sem árulták el? Nincs itt valami földrajzi tévedés?

— Tévedésről szó sem lehet. Egy részüket még hatóságai felszólításra sem akart lemondani inkognitójáról. Az történt ugyanis, hogy Éj látra készültem kététheti nyaralásra és Tel Avívba érkezésemkor az Allenbyn egy suhanc kitépte a kezemből a fényképezőgépet.

Utánaíromdttam és a jaffai torony mellett utolértem. Visszavertem a gépet, de ekkor eszembe jutott, hogy a kizárólag az autóbusszemelő padján maradt. Visszarohantam, de még mielőtt megálltam volna, egy kedves úr közölte, hogy a táskámmal éppen most indult el valaki Rámát Gán irányába. Köszönetet hörögtem és tovább szaladtam az Elit gyár felé, miután megkértem a szolgálatkészt úriembert, hogy vigyázzon egy kicsit a hátizsákomba, mert így könnyebben szaladhatok. A táskát Givátájimban a Sávít mozinál rángattam ki az ájultan elterülő tolvaj alól és visszarohantam az Allenbyre a hátizsákoméért. A kedves úriembernek hiult helyét találtam, de egy szolgálatkészt járőrrel közölte, hogy az illető Beér Séva irányába távozott a hátizsákommal. Utánaéredtem, de akkor még nem volt elég erőnlétem és Rison Lecionnál eszembe jutott, egyszerűbb, ha a rendőrséghez fordulok, mivel pontos leírást adhattam a kedves úriemberről. Visszarohantam az Allenby melletti rendőrségi épülethez, ahol az egyik szobából a másikba futottam. Végül felvették az adatakat és azt mondták, hogy azonnal átteszik az aktát a bíróságra.

Mindkét hivatalban számos segítőkész fiatalemberre találtam. Főleg a légzéstechnika elsajátításában voltak nagy hasznomra.

A tizenegyedik napon, a kilencedik forduló közepén, váratlanul eszembe jutott, hogy ezen a napon jár le a repülőjegyem. Így aztán még egyszer átfutottam a bírósághoz, meggyőződni, hogy az akta még mindig nem került oda, aztán egyenesen kifutottam Luddra...

Amikor Oslóban kiléptem a repülőtérről, egy sereg fehérmezes nő közé keveredtem. Aztán valahol elcsúsztam egy pisztolyt, s a döbbenetre mindenki vad futásnak eredt. Erőt vett rajtam a pánik, én is szaladtam, s egyszerűen észrevettem, hogy egyedül futok, a többiek messze elmaradtak. Kényelmes ügetésre tértem át s egy stadionban találtam magam, ahol teljesen ismeretlen emberek tüvölve fogadtak, a levegőbe dobálták a sapkáikat, sőt néhányan félreérthetően a nyakamba borultak. Aztán felcipeltek egy emelvényre és átnyújtották a maratoni próba világ bajnoki jelvényét. Másnap, mint árulótki ki- rúgtak a „Lassan járj, tovább érsz” mozgalomból.

— Hát ez szomorú.

— Nem vettem a szívemre... Ugyanis aznap kaptam egy értesítést Tel Avívból, hogy az aktám átkerült a rendőrségről a bíróságra. Augusztus 15-re kell odafutnom.

1979XII.31

3

JEAN FRANCOIS REVEL:

ISTEN VISSZATÉR

1966-ban a Time című amerikai folyóirat feltűnést keltett a címlapjával: „Vajon Isten halott?” Ezérkilencszázhetvenkilencben a folyóiratok javarésze a fedőlapját valamely vallási vezető képe díszíti. Nemcsak Chomeini és II. János Pál pápáé, hanem olyan vallásfilozófusok, meg mindenféle atollák képei is, akikről két évvel ezelőtt még senki sem hallott.

1965-ben az Egyesült Államokban egy metodista diáklap odáig vitte a keserű tréfálást, hogy nekrológot közölt Isten haláláról: „Atlanta, Georgia állam november 9. Isten, a Világmindenség alkotója, a világ zsidóinak ura, a keresztények legfőbb valósága, az összes istenek legnagyobbika, tegnap, alkonyatkor elhunyt súlyos sebészi beavatkozás közben, amelynek az volt a célja, hogy megakadályozza befolyásának további csökkenését. A világban a hír mindenek előtt hiteltelenséggel találkozott, a közemberek és a vezetőknél egyaránt. Truman volt elnök a borbélyánál tudta meg az újságot és kijelentette: „Mindig bosszankodom, amikor valakinek a halálhíre jut tudomásomra. Nagyon kellemetlen az ilyesmi.”

A BUNBAK

Az atlantai diákok akkor még nem is sejtették, hogy tíz évvel később éppen Georgia állam szállítja majd az Egyesült Államok történetének legkihívóbban vallásos elnökét. Egy prédikátor elnököt, aki lépten-nyomon imádkozás közben fényképezteti le magát, olyan elnököt, aki a nemzetközi értekezleteket és a Camp Davidhoz hasonló találkozásokat az ájtatoskodás óráivá változtatja. Az idő jelleihez tartozik, mint annyi más jelenség, amely ennek az 1979-es esztendőnek a végén indokolttá teszi a kérdést: vajon Isten feltámadt röviddel azután, hogy megírta a testamentumát?

Ugy néz ki, hogy igen, ha abból ítéljük meg a dolgot, milyen erőteljes aktivitásba kezdtek földi szószólói. Soha sem voltak ennyire hangosak és talán soha sem ilyen befolyásosak. Első sorban az iszlám berkeiben. A muzulmánoknál a vallásos újjászülés a forradalmi dühhel párosult és ez az egyveleg mozgatta meg a tömegeket. A hatvanas években a „marxista kereszténység” megnyilatkozásainak voltunk a tanúi, a hetvenes években az iszlám leninizálódása folyik. A jelenség nem mindenhol egyformán nyilvánul meg. Iránban Chomeiniék magukhoz akarják vonzani a kommunizistákat, Afganisztánban a dühös muzulmánok fegyveres harcot indítottak a kommunizisták ellen.

A közös vonás: mindkét országban az Egyesült Államokat nevezték ki bűnbaknak. Afganisztánban meggyilkolták az amerikai nagykövetet, Iránban elfoglalták az USA követését. De akarva-akaratlan az iszlám mindenhol beleütközik a kommunizistákba. A nyugati demokráciákat kedvelő mohamedán politikuskok, mint a Párizsba menekült Sapur Bachtíár, a pusztába kiáltják jel szavukat: „Sem Lenin, sem Allah!” Senki sem hiszi, hogy megvalósulhat az a vágyuk, amely szerint a molahok visszavonulnak a mecsetekbe, a szovjet ügynökök pedig Moszkvába.

Az iszlám újraéledését a politikai tevékenység előtérbe helyezése jellemzi. A mekkai nagy

meccsetet megtámadó vallásos örültek hátsó gondolatai politikai természetűek voltak. Meg akarták dönteni a szauidai királyságot. Akciójuk következményei pedig nyilvánvalóan politikaiak. A rájuk hivatkozó tömegek meg támadták az Egyesült Államok követségét Pakisztánban, majd Libiában. Akár az ortodox szunnita mohamedánizmusról van szó, amelyet mérsékeltek mondanak, akár a fanatikusabbnak tekintett sítákról, a vallás mind két esetben egybeolvad a politikai hatalomra való törekvéssel, a politikai hatalom pedig a fegyveres erőszakkal.

Pakisztánban a szunnita a dománáló vallás de a hatóságok szigorúan büntetik az iszlami törvényektől való legkisebb eltérést is, egyre gyakrabban kerül sor nyilvános megkorbácsolásra, vagy csonkításra. A síita Iránban pedig napirenden vannak a kivégzések. Mi több, Pakisztánban Zija tábornok, aki államcsíny útján jutott hatalomra, Isten képviselőjének nevezte ki önmagát! Szerinte Pakisztán léte az iszlám létét jelenti. Chomeini pedig nemcsak azt követeli, hogy az államot a mohamedán vallás előírásai szerint kormányozzák, hanem azt is, hogy a politikai hatalom tényleges létetemenyesei a papok legyenek. Imámnak nevezeti magát, ami a síita szekta mértékei szerint a legmagasabb rangot jelenti, amely kizárólag a próféta és veje, Ali tizenegy leszármazottját illeti meg.

AHITATOS TERRORISTÁK

Bangladesben Ziaur Ráchmán, aki az állampalotó Muzsibur Ráchmán meggyilkolásának árán jutott hatalomra, új fejezetet írtatott be az alkotmányba. Ez a szakasz előírja, hogy a törvény minden bangladesi állam polgárt kötelez arra, hogy „hígyjen Allahban és rábízja sorsát”. Gádáfi furcsa politikai magatartásának is az a lényege, hogy a hívő muzulmán azonosítja magát az államvezető politikussal. Ennek egyik következménye az, hogy szerte a világon bőkezűen támogatja a terrorizmust és a mecsetek építését. Ha megtudja például, hogy Etiópiában a muzulmánok száma valamelyest meghaladja a keresztényekét, az ország iránt tanúsított ellenséges magatartása menten barátiává változik. Szádát vallásos áhítata közismert, engedékenysége szerencsés kivétel. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a terve, hogy a Szinájban három templomot akar építeni, mind a három vallás számára.

Amikor a Szovjetunió megpróbálta felhasználni az iráni muzulmán forradalmat saját céljaira, igazolnia kellene valahogy az afganisztáni muzulmánok lemeszárítását. Mert az afganisztáni marxista kormány megmentése érdekében Moszkva nap-nap után egyre több katonát kell küldjön ebbe az országba. Igaz, hogy emiatt a világ nem háborodik fel, mert az afgán civileket a szocializmus nagy országának a katonái megszárolják le. Ebben az esetben ugyanis Allah váratlanul reakcióssá változik a szocializmust támogató haladó elemek szemében. Ezzel párhuzamosan a Szovjetunió egyik legnagyobb gondja az, hogyan tarthatja távol a saját területén élő 50 millió muzulmán a mohamedán újjáéledés gyújtogató szellemétől. Jugoszláviában 3,5 millió muzulmán él, akikről eddig nem sok szó esett,

ganda-kampány indult Tito ellen személyes részvételével, hogy megmentsse a tömegeket „a mohamedán hegemonia felforgató gondolatainak” befolyásától.

Nyilvánvaló, hogy a kelet-európai országokban az iszlám megmozdulása nagy gondokat okoz, mert ezekben az államokban a vallás az egyetlen szellemi kifejezési forma, amely helytálló a hivatalos ideológiával szemben. Annál is inkább, mert a vallás a nemzetiségi érzelmeket is felhasználhatja, míg a kommunista ideológia éppen e nemzeti érzelmek elnyomására törekszik. A vallás azért veszedelmes a szocialista országokban a rendszer számára, mert lehetővé teszi a rejtett ellenállást és az egyén besorolását egy nem-kommunista csoportba, ahol vele egyformán gondolkodó emberekkel találkozhat és szövetkezhet. Szolzenyicin az első közé tartozott, akik megértették a vallásos nacionalizmus szerepét a kommunista rendszerekben. A világ legkommunista-ellenesebb népe ma a lengyel, amely különbséget sem tesz a nemzeti és vallási érzelmei között.

Ebből következik II. János Pál pápa kettősségének a lényege is. Az egyházon kívül ő a szabadság pápája, a totalitáris rendszerek misztifikációja ellen küzdő egyházfő, aki úgy véli, hogy a kommunizmus nem oldja meg a szegények anyagi problémáit. Az egyházon belül viszont ő az ortodox pápa, a régi rend visszaállítója, minden liberalizmus, a kánontól való bármilyen eltérés ellenfele. Közös vonása Chomeinivel éppen a vallási téren való merevség. Ellenzi a papok házasságát, a nők pappá való felszentelését, a válást, a magzati elhajtást, a terhesség megelőzését. A Vatikán kongregációja elhurcolt egy belga papot, Schillebeeckx atyát, aki Jézus kettős természetéről értekezett, amiért szintén elűzték, hogy nagyra becsülték volna a pap körökben. Egy francia dominikánust, meg me, valamint a vallásos előírások egy német teológust szintén figyelmeztetésben részesített, illetve elmarasztalt vallási dogmái kéré

Igy működik Amerikában a »Sátán«-szekta

Gombamódra szaporodnak az Egyesült Államokban a különféle szekták. Nagyrészt ártalmatlan, népbutító tevékenységet folytat, de sok szekta veszedelmes. Egyik-másik a gyerekekre veti ki hálóját, s az FBI próbálja megfékezni a tevékenységüket.

Azért került sor az FBI bevetésére, mert a szekták vezetői a szülőik engedélye nélkül valóságilag elrabolják, majd megfelelő „ágyasos” után beszerzik a diákokat, ami által súlyosan megsértik a törvényt.

Egy „Sátán” nevezetű szekta a pennsylvaniai Upper Merion nevű kisvárosban valóságilag terrorizálja a helyi gimnázium növendékeit.

Susan Reinert, az iskola 37 éves tanárnőjét meggyilkolták a „Sátán” szekta tagjai. Ezzel egyidejűleg két diák eltűnt.

Az FBI adatai szerint Susan Reinert tagja volt a szektának, s egyik misén feláldozták. Utána azonnali gyászmisét rendeztek az emlékére.

A csuklóján talált nyomok alapján arra következtetünk, hogy előbb leláncolták és megkínálták. Látható jelei vannak továbbá annak is, hogy a gyil-

kosság végrehajtása előtt nemi erőszakot követtek el rajta — mondja a nyomozó. Kiderítette azt is a vizsgálat, hogy az iskola jónéhány tanára tagja a szektának. Mit akar a szekta? Ezt senki nem tudja pontosan. Az FBI egy évvel ezelőtt kezdett foglalkozni az ügygel. Akkor letartóztatták az 51 éves Jay C. Smith igazgatót, az iskola vezetőjét, aki fekete csuklyába öltözve rablótámadásban vett részt a helyi áruházban. Házkutatást tartottak a lakásán és ott lefoglalták a szekta könyvtárát. Az derült ki a könyveiből, hogy a szekta miséin fiatal fiukat és lányokat kell feláldozni. A Sátán oltárán. Susan Reinert elvált asszony volt, két gyerek anyja. Ezek a gyerekek már nem élnek. Még az anyjuk halála előtt eltűntek nyomtalanul. Valószínű, hogy a szekta áldozatai lettek. A felmérés szerint legalább öt amerikai állam területén működik a szekta. Az FBI szinte tehetetlen. Minden esetre az Upper Merion-i iskolát bezárták és most igyekeznek minden eszközzel megvédeni a helyi ifjúságot a szekta tagjainak rémtetteitől.

ügye. Chomeini számára mindenképpen, aki nem mohamedán, az a Gonosz oldalán áll és vagy meg kell térnie az igaz hitre, vagy pedig csendben maradnia és engedelmeskednie kell.

A másik lényeges különbség a vallás és a politika viszonyának az értelmezésében keresendő. A pápa rendkívül figyelmesen követi a világ politikai fejleményeit, de ezt csak azért teszi, hogy megóvhassa a vallást minden engedménytől, amelyet a politikának kellene tennie. A pápa célkitűzése, hogy kivonja az egyházat bármiféle zsarnoki államrend befolyása alól, megóvja a vallást attól, hogy valamely párt, vagy laikus áramlat a maga céljaira használhassa fel. VI. Pál pápa annakidején nyomást gyakorolt a francia államelnökre, hogy visszavonják a terhesség megszakítására vonatkozó törvényt. II. János Pál pápa egyáltalán nem avatkozott bele ebbe az ügybe, amikor a törvényjavaslat visszakértült a francia parlamentbe. Vallásának megfe-

lőden elveti a terhesség megszakításának a gondolatát, de mert nem politikus, nem avatkozik egy parlament döntésébe. Ezzel szemben Chomeini, a pakisztáni Zia tábornok, vagy Gádáfi alá akarja rendelni az iszlámot a politikai célkitűzéseknek, illetve a politikai célkitűzések a mohamedán vallásnak, Chomeini ugyanis nagyon rugalmasan tudja értelmezni a Koránt, amikor a politikai célkitűzései ezt szükségessé teszik. Például támogatja a tusz-zsedést, noha azt a Korán világosan tiltja. A Koránra hivatkozva igazolja zsarnoki rendszerét és ezzel a muzulmán vallást alárendeli a politikai opportunizmusnak. Nem Allah lényét szomjazza elsősorban, hanem a hatalmat. Ezért neki nem sikerül hi véket szereznie a hitetlenek között. II. János Pál pápának ez egyik legnagyobb érdeme. Ezért Isten visszatérte e századvégi esztendőben nem ugyanazt jelentti a mohamedán vallásban, mint a keresztényben.

NEW-YORKI EGYVELEG

SAKK-MATT

A sakkmeccsek esztérgált figurákkal játszanak. Csakis a löfejek vannak faragva. Nem véletlenül. A díszes figurák elterelnek a figyelmüket. Az egyik newyorki kirkatban olyan sakkfigurák láthatók, amelyek inkább nippek, s a sakktabla helyett a kandalló vagy találótetején, esetleg az üvegítrímében van a helyük. Így látható a kirkatban egy római sereg, amint a császár vezetésével harcba indul a húnok ellen, akiket viszont Attila fejedelem vezet hadba. A következő készleten már a gallok igyekeznek sakk-mattolni a rómaiakat. — Egy másik táblán orosz muzsikok harcolnak lengyel parasztok ellen. Napoleon, Jozefina, valamint a francia marsallok is képviselve vannak. Napoleon egyszer sötét, egyszer pedig világos színben. Olyan készlet is van, amelyen az oroszán szerepel mint király, a rókák a futók, medvék a tornyok, míg a parasztok bárányok és nyulak. Van kínai császár és Nagy Károly, — árulnak indián és egyiptomi készleteket, az utóbbinál természetesen Cleopatra a királynő. Végül van olyan készlet, melyen Stuart Mária igyekszik legyőzni Erzsébet királynőt, hogy ilyenképpen megmeneküljön a lityenzéstől. Viszont olyan készlet, amelyen Emanuel Lasker szerepel mint király, aki 1894-től 1921-ig, az az 27 évig volt sakkvilágbajnok, eddig még nem állított elő a sakkipar.

NEM KIZARÓLAG ŪRHAJÓSOK SZÁMÁRA

Aki a holdon landol, annak rákétáján kívül más apró tárgyakra is szüksége van, melyek ott megkönnyítik az életét. Ezeket a holmikát újabbban olyan egyének számára is elérhetővé tették, akik nem hivatasos asztronauták. Így bárki megvásárolhatja az „úrtöltőt”: ilyet vittek magukkal az orosz űrrepülők. A tintát speciális eljárással sajtolták a töltőtollba. A tollal lehet írni akár szilárd, akár mozgó felületen és az csak természetes, hogy víz alatt is. Ez a szinte nélkülözhetetlen cikk a karácsonyi vásár nagy sikere volt.

CHANUKA-TELEFON

Ha valaki telefonon keresztül akart chanuka-ünnepélyt rendezni, felhívhatta a 999-2929-es newyorki telefonszámot és mind a nyolc napon keresztül dalokat, legendákat, folytatásos történeteket hallhatott telefonon. A műsort a

new - yorki távbeszélőközpont és a New Yorki Zsidó Tanfelügyelőség karöltve állította össze.

LAPPANGÓ INFLACIO

A new-yorki polgár úgy takarékoskodik, hogy ugyanazt az összeget adja ki, mint a régi jó időkben, amikor a pénznek még több értéke volt. Gyakran nem veszi észre, hogy a cikk, amit doljárjárt kap, bár kívülről ugyan úgy néz ki, mint egykor, de a valóságban nem ugyanaz. Ha például valaki viszik vesz, akkor az nem 43 fokok, mint eddig, hanem csak 40. A gin pedig 45-ről 40-re süllyedt. A zeneautomata már csak két dalt játszik 25 centért az eddigi négy helyett. A Wall Street Journal két és fél centiméterrel „körülmetélte” az oldalait. A cukorkacacskók továbbra is úgy néznek ki, mintha egy fél kilót tartalmaznának, — a valóságban csak 44 deka van bennük. A papírtörülköző tekercek eddigi 75 ívét hatvanra csökkentették. Hershey, a csokoládétáblácskák gyártója az utóbbi 25 év során hatvan-szor emelte és tízenegyszer csökkentette táblái súlyát. A végeredmény: öt százalékkal több csokoládé háromszáz százalékkal magasabb árért. Ha már a takarékoskodásról tartunk; az egyik vezető légitársaság rövidkebb járatán egy szendvicset, egy italt és egy zacskó földimogyorót osztott szét az utasok között. Az év elejétől kezdve a földimogyoró elmaradt. Az United Airlines ezáltal állítólag évi 800.000 dollárt takarított meg.

TÉVES KAPCSOLÁS

A new-yorki telefon egyre gyakrabban csenget tévesen. Így gyakran hívnak telefonon, amikor tulajdonképpen az egyik helyi kol légiummal kívánnak beszélni, amelynek valamely régi levelepapírján az én számom szerepel. Nemrég automatikus „téves kapcsolás” bejelentésemre a következő választ kaptam: „Tévedttem, én a helyes számot tárcsáztam, ön a helytelen személy”. Néha az is előfordul, hogy megkérnek, hívjam a telefonhoz Pepi bácsit vagy Mácsi néni. Amikor közlöm velük, hogy egyikkel sem rendelkezem, nem akarják elhinni. A tévesen kapcsolak gyakran csak akkor hajlandók letenni a kagylót, ha közlöm velük, „ön rendkívül tévesen tárcsáztott, mert nekem nincs is telefonom”.

ASKENAZI ERVIN

ISKOLATEVE

- 8.10: Angol a 6. osztálynak
- 8.30: Számítan a 7. osztálynak
- 9.00: Angol a 5. osztálynak
- 9.20: Földrajz a 6. osztálynak
- 10.10: Természettudomány a 6. osztálynak
- 10.30: Óvodásoknak
- 11.10: Angol a 8. osztálynak
- 11.30: Matematika
- 12.00: Angol a 7. osztálynak
- 12.20: Allampolgárság a 7-ik osztálynak
- 12.40: Nyelvtan a 7-8. osztálynak
- 13.00: Irodalom a 10-12. osztálynak
- 13.30: Természettan.
- 15.00: Leckeismétlés
- 16.00: Kézimunka
- 16.15: A szöcskék szigete
- 16.30: Hamlet
- 17.00: Fejtörőjáték

1979 december 31, hétfő
5740, Tévét 11.

I. MUSOR

- 7.07: Reggeli koncert, 10.15 Elemistáknak, 12.05: Énekszámok, 13.00: Déli hangverseny, 14.10: Gyerekeknek, 15.30: A tudomány világa, 16.05: Zenei fejtörő, 16.40: Műsor Szilveszterre, 20.05: Zeneügyi magazin, 21.00: Szabadegyetem, — 22.05: Modern muzika, 0.10: Kőrüsdalok, 1.15: Hátkivá.

II. MUSOR

- 8.10: Reggeli zene, 10.10: Nálunk itthon, 12.05: Dolgozóknak, 12.30: Balesetmegelőzés, 14.10: A 70-es évek, 15.05: Chászid dallamok, 16.10: Egészségünk, 17.10: Rádióvíta, 18.07: Közgáz daság, 18.38: Sport, 20.10: Az elmúlt évtized központi eseményei, 21.05: A 70-es évek slágerei, 23.05: Kincskeresés, 1.10: Hátkivá.

A HADSEREG RÁDIOJA

- 8.30-tól éjjel 0.05-ig: Az elmúlt évtized összefoglalója, 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

A TEL-AVIVI MOZIK

HETI MUSORA

ELŐADÁSOK KEZDETE

4.30 — 7.15 — 9.30

- ALLENBY: A bajnok története
- BEN JEHUDA: A pléhdob
- CAFON: Álarcok éjszakája
- CHEN: Szökés Alcatrazból
- CINEMA-1: Álarcok éjszakája
- CINEMA-2: Pillanatok
- DEKEL: Egészségünk
- DRIVE IN: (1) Éljen a zürzavár; (2) Nagy szakácsok kis gyűjteménye
- ESZTER: Férfi, nő és bank
- GÁT: Hangok a csendből
- GORDON: Egy utca, egy szerelem
- HOD: Házasság tel-avivi módra
- LIMOR: Az ígért
- MATMID: Tüzes asszony
- MAXIM: A nagy páncélszekrényrablás
- MOGRÁBI: Szarvasvadász
- OFIR: Acél
- ORLI: Sissi
- PARIS: Rocky filmszerelése
- PEER: Meteor
- SACHAF: Haj
- STUDIO: Nagyváros felnőtteknek
- TCHLET: A kölyök
- TEL-AVIV: A nagy szökés

1979XII.31

Zamenhof nem így gondolta

Olyan sok elsődrendű fontosságú esemény követi egymást, hogy alig néhány sor jutott a lapokban Ludvig Lázár Zamenhof számára, aki 120 évvel ezelőtt született.

A bialystoki zsidó fiatalember orvosi tanulmányokat folytatott és a diplomája megszerzése után szociológus lett belőle, de világhírű a hobbija által juttatott. Zamenhof felismerte, hogy a korábban alkotott műnyelvek, a „volapük”, az „ido” és a többiek sok-sok alapvető fogyatékoságuk miatt nem felelnek meg a rendeltetésüknek.

Zamenhof megélhetését egy városi rendelő intézet biztosította, szabadidejét pedig előbb a nyelvi kultúrájának széleskörű megvalósításával, majd az esperantó nyelv kidolgozásával töltötte. Mikor elkészült „a nyelv”, azt is bizonyítani akarta, hogy nemcsak szűz, tényközlő szöveg, de irodalmi alkotások árnyalt tolmácsolására is alkalmas. Ezért lefordította Shakespeare Hamletjét — esperantóul Hamletto. —, Gogol Revizorát — Revizoro címmel ültette át. Aztán

● NAGY ZENES ÉVZÁRÓ GALAESET ●
M A, HÉTFŐ ESTE 8.30-tól (vége 10.30-kor), a Z. O. A.-házban (Ibn Gvirol utca)

● „B. U. E. K.” 1980 ●
KABARE! ZENE! HUMOR!

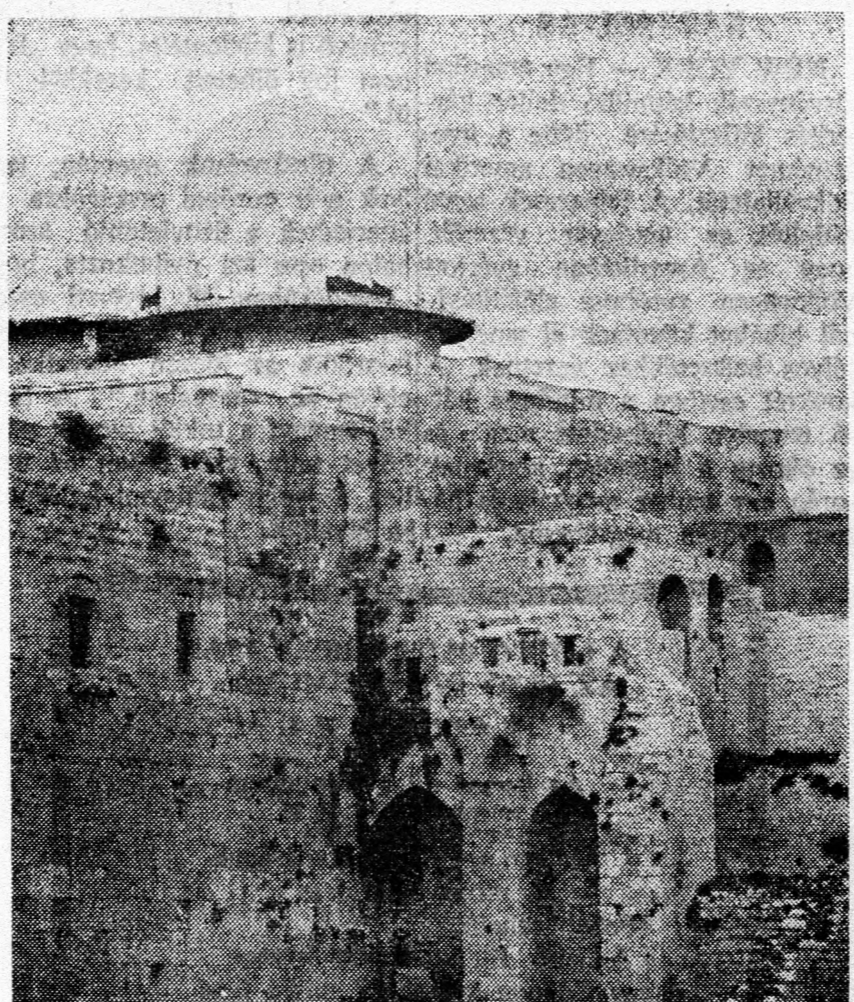
Fel lépnek:
GABOR TERY,
SÁNDOR GYÖRGY,
DÓR ÉVA,
REGŐS KLÁRA

„Uj arcom a mikrofon előtt!”
SZIDI ● KENDE EMMY ●
ZEMPLENYI GYÖRGY
(Giora Zohár) ● Zenei vezető:
SZ. BERGER DUCI
Rendezői és konferáljai:
LEICHTNER ELI
Ne mulassza el!
Pénztárnyitás: 6.30 órakor!

„VALAMI BÜZLIK DANIÁBAN...”

Abból látjuk, hogy megy dolgunk, Mily nagy a mi szemétdombunk. Atkeliünk sok szeméthegeyen, Nálunk ez már csak így megyen. Szemét szagát ne érezzük, Percekig nem lélegezzünk. Nem is fontos, egy a lényeg. Patkányaink jól megélnék S munka nélkül ugyancsak a városi házi nagylegények.

(aczel)

REGI FALAK JERUZSALEMBEN

UJVÁRI PÉTER:

A MÉCS MELLETT

— 51 —

— Herr Ochs! — méltatlankodott Flesch. — kikérem magamnak, az nem egy személy.

— És ha személy? — vélte Bernát — ha sirt, hát van szíve és akkor mindenesetre derék személy.

Bernekn észébe jutott, hogy Hanele is sirt és Hanele nem személy.

Ugy bizony Hanele sirt, mikor meghallotta a rabbi ítéletét. Rövid, dühös sírással sirt, aztán Esztikeyhez sietett. Tudni akarta, az mit csinál. Az a gögös, szivtelen lány bizonyosan nem sirt.

Hát hiszen ebben csalatkozott. Sirt bizony Esztikey is. Száz oka volt rá, nem egy. Sokfelől tépdésték a szívet szegénynek.

Mert nem maradt ám titokban az éjszakai levélírása. A nagypapa összeszedte a levélrongyokat és táncolt meg nevetélt, mikor arra gondolt, hogy milyen szemeket mereszt majd a fia meg a menyé, ha a nagytitkot elárulja. Esztikey hajnalig dörömlött az ajtaján.

— Nagypapa adja vissza!

Az összeszáradt öreg emberke csak nevetélt:

— Nem adom, nem adom.

Es párnája alá gyömösözte a papírdarabokat, mintha drága ereklyék volnának. Reggel pedig beédésgette Maxikát:

— Maxika, kapsz cukrot, finom krumplicukrot.

Maxika szívesen a krumplicukrot, ennél fogva nem ellenkezett. A nagypapa adott neki cukrot és azt mondta:

— Maxika, tudsz olvasni?

— Tudok.

— Nem tudsz, Maxika. Te egy betyár vagy, Maxika. Te nem tudsz olvasni, Maxika.

— De tudok — dobantott Maxika önéreztetesen mind a két lábával.

— No, ha tudsz, akkor olvasd el.

Es elébe tette a papírdarabokat.

Olvasott rólok, noha nem sok értelemmel. Erről is egy szót, arról is. Drága Livniczer úr! Tisztelet Livniczer úr!

Joszele ugrándozott és nagyboldogan vigyorgott:

— Hehe! Drága Livniczer úr! Nagyon jó. Maxika, belőled lesz egy országos rabbinus.

Es a gyönyörű kilátások fölött való örömeben megfricskázta a Maxikát, aztán megcibálta a füleit, tetejébe még egy pár barátkot nyomott bütykös ujjával a fejébe. Az országos rabbi süvöltött, meg kapált a lábával és sirva szaladt az édesanyjához.

— Ne sírj Maxika... — csitította az öreg és utána tipegett. — Kapsz cukrot, Maxika.

— Ejnye, nagypapa — korholta Eskeleszné.

— Örültem. Hát örülni sem szabad? — mosolygott az öreg. — Nagyszerűen olvas. Hehe, hiszen tudom, te nem örülsz neki. Mi van abban, Maxika? Édes Livniczer úr... drága Livniczer úr... a maga hü Esztikeyé.

— Mit beszél itt össze-vissza — csudálkozott Eskeleszné.

— Maxika tudja — nevetélt az öreg. Én is tudom. Esztikey is tudja. Nagyszerű, nagyszerű. Levélke, Nagyszerű, nagyszerű.

Nehezen lehetett a gyerekes motyogásból kihámozni valami értelmeset, de végre mégis sikerült. Az öreg kárörvendve adta Eskeleszné kezébe az áruló papírszeleteket. Mikor olvasta a levéltörvényt, olyan mozdulatlan-

ságba merevedett, mint a kőbárvány. Hát ezt kellett megérnie. A lánya, akit olyan féltő gondossággal nevelt, legényekkel levelez.

— Fiam — szólt be Eskelesz a küszöbről. — Itt volt a Flesch és azt beszélt, hogy valami igazságtalanság készül Livniczer ellen. Azt hallja, hogy ki akarják tiltani. Megyék a rabbihoz. Az a fiu megérdemli, hogy egy pár jó szót...

Nem végezte be a mondatot, mert feltűnt neki az asszony szokatlan lelkiállapota.

— Mi bajod van? — kérdezte aggodalmasan.

Eskeleszné odaadta neki a papírszeleteket:

— Nézd — mondta elfojtott hangon.

Eskelesz nézte-nézte a szeleteket.

— Mi ez? — kérdezte zavardottan.

— Levélke, levélke — nevetélt Joszele és örömeben a diványon hentergett.

— Lányod írta annak a... Livniczernak — világosította fel Eskeleszné.

Eskelesz sokáig szólanul vizsgálta a papírrongyokat, aztán Esztikey szobája felé ment, kinyitotta az ajtót és rekedt hangon hívta Esztikeyt.

Esztikey sápadtan támolygott be a szobába. Tudta, mit akarnak tőle.

— Te írtad? — kérdezte az apja érdesen.

Esztikey feje lehányatlott. Alig lehetett hallani, amikor rebegeve válaszolt:

— Én.

— Miért? — kérdezte az apja és most már olyan volt a hangja, mint a mennydörgés.

Esztikey a mellére szorította összekulcsolt kezeit, felemelt a padt arccsókáját és mint egy megriadt madárka, úgy nézett az apjára.

— Hát miért? — szakadt le reszkető ajkáról a válasz.

— Te, te! — fenyegette Eskelesz és látszott rajta, hogy kemény szavak tödülnek a szájára.

— Apa, apa! — intette Eskeleszné, aki belátott a lánya lelkébe és az anyák nagy irgalmasságában elfelejtette, hogy még az imént ő is haragudott rá.

— Csak hád, apa, majd én helyreigazítom a bolond fejed.

— Te, te! — fenyegette meg még egyszer Eskelesz és kifele sietett. Arról, hogy a rabbihoz menjen a naiv rajongók ellenében megvédelmezni Livniczert, természetesen lemondott. Livniczert és a társait az igazi veszedelemben nem a pék árulása döntötte, hanem a vén Joszele gyerekes káröröme. A hatalmas Eskelesz el tudta volna háritani a veszedelmet, el is háritotta volna, de ilyen megbocsátásra még az ő becsületes szíve sem bírhatta rá magát. Csak hád csapják ki a jesivából azt a Livniczert.

Lájtinant Flesch hiába jött el délfelé megtudni, milyen eredménnyel vetette közbe magát Eskelesz Livniczer érdekében. Eskelesz részvétlensége megdöbbenettette:

— Jól van, Eskelesz úr. A törvénelem, Eskelesz úr, meg fogja örökíteni Nagysöröd szegényét. Én mosom a kezeimet, Eskelesz úr.

(Folytatjuk)

יורד מוצגת המנהלים של אל-על... שביט אמר, לאחר ההסכם עם הטייסים...

אין כל ספק כי בהישג זה כל מה שהתרחש... חשבון גישתו החלטית והנמרצת של בומה...

סביר מאד להניח כי כל מה שהתרחש... בימים האחרונים ב"אל-על" ישמעו גם...

EREDMENY AZ EL AL-NÁL

Buma Sávit, az El Al igazgató-tanácsának elnöke azt mondta a pilótákkal és a földi személyzettel kötött megállapodás nyomában...

Most történik meg először, hogy dolgozók csoportja lemondott fizetésének egy részéről és hajlandó öt éves sztrájkmentes időszakra is kötelezni magát.

Kétségtelen, hogy ennek az eredménynek elérésében fontos szerepet töltött be Buma Sávit határozott és erélyes fellépése, amely ennek az elkényeztetett közösségnek tudomására hozta, hogy ez alkalommal nem csupán szavakról, presszióról van szó, hanem a bezárás — azaz több ezer munkahely elvesztése — nagyon is reális lehetőség, ezért helyesebb, ha alaposan megfontolják magatartásukat.

Feltételezhető az is, hogy mind az, ami legutóbb az El Al-nál történt, befolyásol más szektorokat is a munkafronton és a különböző „erőcsoportok” — végre megértik: elérkezett az ideje annak, hogy számításba vegyék az államgazdaság helyzetét és követeléseiket a különböző gazdasági ágazatok lehetőségeinek megfelelően szabják meg — mert csak így lehetnek kedvező kilátások nemzetgazdaságunk súlyos bajainak orvosolására.

KIVÉGZÉSEK IRÁNBAN

Teherán, (UPD). — A korábbi rezsim három emberét végezték ki a múlt hét péntekén Iránban. A halálos ítéletre azért került sor, mert a vádlottak bebizonyították, hogy változtatlanul a régi rendszer hívei és szemben állnak a jelenlegi rezsimmel — hangzik a hivatalos jelentés.

A halálos ítéletet iszlám vallási bíróság hozta.

UJ KELET FÜGGETLEN NAPILAP Tel-Aviv, Rech. Hárákevet 52. P.O.B. 831 Tel. 330011 Főszerkesztő: S. Himmelfarb A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza

„Az afgán nép szomorú és megdöbben”

OROSZ PÁNCÉLOSOK ÉS TANKOK KABUL UTCÁIN

Washington Post: „A déntente meghalt” — Az amerikai kormányzat szankciókat mérlegel a Szovjetunió ellen

„Az oroszok mindenütt megtalálhatók Kabulban, Afganisztán fővárosában, őrzik a stratégiai fontos pontokat és szovjet tankok, valamint páncélos csapatok cirkálnak a főváros utcáin” — számolt be egy Afganisztánból szombatn Indiába érkezett utas.

A múlt hét csütörtökön szovjet beavatkozással lezajlott katonai puccs után, szombatn hagyta el az első utas-repülőgép Kabult s a gép utasai elmesélték, hogy a katonai beavatkozás gyorsan és jól szervezett módon történt.

„Csütörtökön este 7 órakor hatalmas detonáció hallatszott a központi távirda közeléből s ez volt a jel a felkelés megkezdésére — mesélte egy francia állampolgár. Hirtelen minden oldalról tüzelni kezdtek ágyukból, tankokból és gépjárművekből. Azonban három és fél óra múlva minden véget ért.”

Egy másik utas arról számolt be, hogy a katonai beavatkozás előtti napon Kabul repülőterére kétperces időközökben érkeztek a szovjet szállítógépek, amelyek katonákat és nehéz gépjárműveket hoztak.

Minden úgy történt, mint 1968-ban Prágában. Hirtelen az egész várost előzönlötték az oroszok. Az afgán nép szomorú és megdöbben, hogy ennyi orosz jött az országba — mondotta egy indiai állampolgár, aki hozzátette még, hogy a kabuli repülőteret ideiglenesen újra megnyitották az afgán nemzeti légierőgalmi vállalat rendkívüli járata számára, amely azokat az idegen állampolgárokat szállította, akik a puccs miatt Afganisztánban rekedtek. Mindenki világosan észlelheti, hogy az oroszok az urak. Habár itt-ott afgán katonát is látni, de nagyrésztük a kaszárnyákban tartózkodnak.

Egy másik utas hozzátette, hogy egyszerű emberekkel folytatott beszélgetésekből arra a meggyőződésre jutott, hogy a jelenlegi rendszer rosszabb az előzőnél, habár örülnek annak hogy Hafizulla Amint eltávolították.

A „Press Trust of India” nevű hírügynökség azt közölte, hogy 6000 szovjet katona, tankokkal cirkál az afganisztáni főváros utcáin.

A szovjet csapatok afganisztáni beavatkozása nyomán az amerikai kormányzat három azonnali, drámai lépésre készül: Katonai kapcsolat létesítése, lehetőleg minél előbb, a Népi Kínával, ellensúlyozásaként a szovjet csapatok ázsiai betörésének. Harold Brown amerikai külügyminiszter Pekingbe látogat és a mebeszéléseknek ez lesz egyik főtemája.

Azonnali nyílt katonai segítségnyújtása az afganisztáni muzulmán lázadó csapatoknak. A Pakisztánnak nyújtott katonai segítség fokozása — miután attól tartanak, hogy az orosz beavatkozás után Afganisztánban ennek a szomszéd országnak a helyzete is megrendülhet.

A tegnapi reggel megjelenő Washington Post első oldala, vezető cikkének címe: „A déntente meghalt, felújult a fegyverkezési verseny”. A lap amerikai politikusokat és kormányfőtisztviselőket idézve azt írja, hogy a durva szovjet katonai beavatkozás Afganisztánban véget vetett annak a helyzetnek, amikor mindkét nagyhatalom a fegyverkezés csökkentésére és a feszültség eloszlatására törekedett. Azt írja továbbá a lap, hogy még a déntente leghíresebb támogatói is úgy vélik, hogy az afganisztáni beavatkozás sal a Szovjetunió bebizonyította, semmilyen eszköztől sem riad vissza annak érdekében, hogy

Kiderült, hogy Carter a Breznyevvel való beszélgetése során — többek között — gazdasági és politikai szankciókat helyeztet kilátásba a Szovjetunió ellen. Ez a mály alúrti gabonaszállítási szerződésre is vonatkozhat. Az arab világ is egyértelműen

zében. Kiderült, hogy Carter a Breznyevvel való beszélgetése során — többek között — gazdasági és politikai szankciókat helyeztet kilátásba a Szovjetunió ellen. Ez a mály alúrti gabonaszállítási szerződésre is vonatkozhat. Az arab világ is egyértelműen

KOMMUNISTA — MOSZKVAI MÓDRA

Babrák Karmal, aki most uralomra került Afganisztánban, kommunista, Moszkva hive és hosszú, erőszakos karrier befutott forradalmár. Szovjet szállító-repülőgép hozta őt Kabulba azon a léghídon át, amelyet az utóbbi napokban a Szovjetunió létesített Afganisztánban, fegyverszállítás céljaira.

Az 50 éves Karmal, aki egy vezérőrnagy és körzeti kormányzó fia, németnyelvű középiskolában nevelkedett s később jogi tanulmányokat folytatott. Babrák (Karmal tulajdonképpen a törzsi neve) szélsőséges nacionalista, aki 1973 márciusában az Afganisztán történelme során megtartott legnagyobb tüntetés élén állt: a „viz-felosztási” meggyezés ellen tüntettek, mert az — véleményük szerint — Irán javát szolgálta.

Az időkben Babrák Karmal parlamenti képviselő volt, de a sorozatos puccsok folyamán, amelyek végül is elűzték a királyságot és Afganisztánt polgárháborúba döntötték — az alsóházat felosztatták.

Babrák a Kommunista Népi Demokrata Párt „Parcham” (zászló) frakciója élén állt, mint a párt második embere. Később belépett ellenfele, Nur Muhammad Taráki frakciójába. Ez a koalíció került kormányra 1978-ban, amikor is Taráki lett a miniszterelnök és Babrák a helyettese. Rövid idő elteltével politikai nézeteltérés tört ki a két államférfi között és Babrák prágai nagkövet lett.

Tarakit az akkori külügyminiszter, Hafizulla Amin, palotaforradalom révén távolította el, s utána közölték, hogy Taraki „súlyos beteg” — valószínűleg több golyó érte s nemsokára meghalt.

Amin 1978 szeptemberében utasítást adott Babráknak, hogy térjen vissza Afganisztánba, de az nem tett eleget a felszólításnak, illegálitásban vonult s mint később kiderült, a Szovjetunióba távozott. Időközben Amin véres harcokat folytatott muzulmán gerilla-csoportok ellen s rengeteg veszteséget és fiaskót szenvedett, annak ellenére, hogy nagyméretű szovjet katonai segítséget kapott.

A Szovjetunió ugylátszik, végül is meggyőződött arról, hogy Amin nem kerekedhet felül ebben a háborúban s egy héttel ezelőtt harci egségeket kezdett szállítani Afganisztánba és legalább 4000—5000 szovjet katona érkezett a Kabultól északra fekvő Agrami repülőterre — Babrák Karmal valószínűleg nem vallásos érzelmű.

KÉT MILLIÓ DOLLÁROS KÁRTÉRÍTÉS

NEW YORK — Egy amerikai törvényes kétmillió dollár kártérítés kifizetésére ítélte a nyugatnémet Volkswagen amerikai fiók vállalatát. A felperesek azzal vádolták az autógyár vezetőit, hogy az Amerikában gyártott Volkswagen autóbussz előállításánál hibákat követnek el amelyek súlyos balesetekhez vezetnek. A konkrét esetben a minibusz hátsó tengelye hibásodott meg és ez okozta a balesetet, amelynek során egy ember meghalt és három súlyosan megebesült.

A tiltakozások nyomán, amelyek már európai országokra is áttértek a Szovjetunió szombatn este azt nyilatkozta, hogy „szándékában áll kivonni csapatait Afganisztánból, miután befejeződik az idegen beavatkozás ebben az országban.” A fenti közleményt a tokiói szovjet nagykövettette, akit ebben az ügyben a japán külügyminisztériumban hívtak.

Azt írja, hogy a durva szovjet katonai beavatkozás Afganisztánban véget vetett annak a helyzetnek, amikor mindkét nagyhatalom a fegyverkezés csökkentésére és a feszültség eloszlatására törekedett. Azt írja továbbá a lap, hogy még a déntente leghíresebb támogatói is úgy vélik, hogy az afganisztáni beavatkozás sal a Szovjetunió bebizonyította, semmilyen eszköztől sem riad vissza annak érdekében, hogy

A NAGYVILÁGBÓL

A KANCELLÁR ROBBANÁSTÓL TART

BONN. — Helmut Schmidt nyugatnémet kancellár kijelentette; nem tartja kizártnak egy katonai összecsapás lehetőségét, ha a jelenlegi köolajválság kiéleződik. Ha az érdekeltek veszélyeztetve érzik magukat és nem tudnak biztosítani más ellátási forrásokat főleg köolajra felépített iparuk számára, a legrosszabbra is számítanunk kell. E határozott nyilatkozatának az enyhítésére Helmut Schmidt hozzáfűzte, hogy Nyugat-Németország „egész biztosan nem indít háborút olaj miatt.” A Wirtschaftswoche című lapnak adott interjújában a kancellár hangsúlyozta, hogy a köolajpiacokon uralkodó zűrzavar nem az iparosított államokat sújtotta elsősorban, hanem a harmadik világ szegény országait és emiatt a feszültség növekedése várható Afrikában és Ázsiában. Ha ez a folyamat tovább tart, előbb-utóbb robbanáshoz vezethet — mondta Helmut Schmidt.

KEGYELEM

DZSAKARTA — Az indonéz kormány közölte, hogy 105 politikai foglyot bocsátottak szabadon a börtönökből, az utolsókat a 36 ezer közül, akiket a 14 évvel ezelőtti kommunista puccskísérelt során tartóztattak le. Sudomo tengernagy, az indonéz biztonsági szolgálat főnöke szerint még 23 kommunista van börtönben, ezek a „legmegátalkodottabbak” — hangsúlyozta Sudomo. Arra a kérdésre, mi lesz a 23 fogoly sorsa, az indonéz főtitkviselő kijelentette, hogy a jövő esztendőben törvény elé állítják őket. Közölte, hogy kormánya biztosítja bármely nemzetközi ellenőrző szervezet számára a foglyok meglátogatását, sőt, sajtóértekezletet is hajlandók engedélyezni külföldi újságírókkal.

IDŐZITETT FELHÁBORODÁS

KAMPALA. — Idi Amin nyolc éves uralkodása eredményeként Ugandában 200 ezer özvegyet és 800 ezer árva gyermeket tartanak számon. Az Afrikai Evangélista Mozgalom vezetősége felhívásra vonta Wilson tisztelet az ugandai evangélisták lelkipásztorát, a diktátor uralma idején tanusított magatartásáért. Azzal vádolják Wilson, hogy elhallgatta Idi Amin rémtetteit és nem értesítette a afrikai evangélista szervezetet arról, hogy a vérengző kényúr az emberek tízezreit mészárolja le. A szervezet felgyelmi eljárása Wilson ellen a hívek között is helyeslésre talált, mert Idi Amin bünei köztudomásúak voltak.

ÓVATOS DEMOKRATIZÁLÓK

BUENOS AIRES. — Az argentin katonai junta hivatalosan bejelentette „új politikai programját”, amely az ország jövőbeni fejlődésének az irányvonalait szabja meg. A katonakormány nem tagadja, hogy jelenleg diktatórikus rendszer uralkodik Argentínában, de a politikai programmal a „föderális, szabad választások alapján kialakított parlamenttel működő demokrácia” felé akarja vezetni az országot. A programban vázolt politikai rendszer alapja a nyugati hagyományokra épülő kereszténydemokrácia. Ennek megvalósulásakor Argentina társadalma két oszlopra támaszkodik majd: a családra és a magánvagyonra. A katonák felszólítják a lakosságot, hogy mindenki, aki egyetért ezzel az elvvel, támogassa a kormányt a program

megvalósításában. A dokumentum elvben elfogadja ugyan a többpártrendszer, de hangsúlyozza, hogy a politikai életben nem vehetnek részt a felforgatók, valamint a megvesztegethető elemek. Nem szerepelhetnek a politikai életben olyan elemek, akik „az osztályharc, vagy a termelőszközök államosításának a hívei.” Videla elnök közölte a program nyilvánosságra hozása alkalmával, hogy a katonák akkor is beavatkoznak majd az ország közéletébe amikor létrejön majd a civil kormány, de ezt „törvényesített” módon fogják tenni. Jelentős szavuk lesz a nemzetbiztonságot és az alkotmány védelmét illető kérdésekben.

MEGGONDOLTÁK MAGUKAT

WASHINGTON. — A New York Times szerint Szaudi-Arábia tiltakozott az ellen, hogy Amerika felfegyverezze Észak-Jémet és ezért ennek a nem-kommunista országnak a kormánya a Szovjetunióhoz fordult fegyverekért. Washington márciusban határozta el Észak-Jémen felfegyverzését, amikor a kommunista Dél-Jémen megtámadta az országot. Annakidején Szaudi-Arábiát közvetítőként jelölték ki az amerikaiak és az lett volna a feladata, hogy ellenőrizze az Észak-Jémennek nyújtott amerikai katonai segély felhasználását. Annak idején 500 millió dollárról volt szó. A fegyverzet javarészt Észak-Jémen Szaudi-Arábián keresztül kapta volna, de a riádi kormány ugylátszik megváltoztatta a véleményét és nem hajlandó átadni az Észak-Jémennek szánt és Szaudiába szállított F-5 típusú vadászbombázókat.

„UJ SEPRŰ...”

AMMAN. Jordánia új miniszterelnöke, Abdel Hamid Saraf, akit a lemondott Mudar Badran helyett nevezett ki Husszein király, igen jó kapcsolatot tart fenn a PFSZ-el. A jordán trónhoz rendkívül hűséges miniszterelnök az évek során többször tárgyalt a király megbízásából a PFSZ-szel és igen alkalmasnak látszik arra, hogy szorosabbra fűzze a viszonyt Jordánia és a PFSZ között.

* AZ IZRAÉLI SZEMLE DECEMBERI számában Ejlon Avraham, Galili Ervin, Halász Péter, Kaddar Árje, Dr. Kertész László, Klopfer György, Lancz József, Moldova György, Pásztor Sándor, Rössel Mordechai, Tatay Sándor, Dr. Ungár Béla írásait olvashatja. Társadalmi-kritikai lap. - Szerkeszti: ARJE KADDAR. Minden új előfizetőnek díjtalanul küld két előző számot a kiadóhivatal: Haifa, Hámáapilim 5. Telefon: (04) 531-813, — vagy (04) 23-814. AZ IZRAÉLI SZEMLE — az igényes olvasó folyóirata.

Ugyeletes gyógyszerárak Tel Avivban Trufá, Dizengoff 217, telefon 223488.

POSTAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMERE! 1979 december 1-től 1 havi előfizetés az UJ KELET-re 290.— IL értékűtöbbletteladással Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új áron fizessék be. A kiadóhivatal

A LOTTÓ 01/80 SORSOLÁSÁN AZ ELSŐ DIJ MINIMUMA 4.250.000 IL* Az összes díjak minimuma 7.500.000 IL* Ma van az úrlapok átadásának utolsó határideje *Fellebbezhető. Az első díj maximális összege egy úrlapon két és fél millió font